

צברתי 35 שנות וותק בקרן פנסיה וותיקה שבהסדר - האם להפסיק?

לא אחת אני שומע את השאלה הבאה:

אני בן 62 וצברתי כבר 35 שנים בקרן פנסיה וותיקה. חברים אמרו לי, שכיוון שצברתי כבר את האחוזים המירביים לפנסיה - 70%, כדאי לי להפסיק להפקיד לקרן ולהתחיל להפריש לקרן/קופה אחרת.

ראשית, כדאי לעשות קצת סדר, בקרנות הפנסיה הוותיקות הצבירה המירבית היא אכן 70%. הווה אומר שעל פי צבירה של 2% לשנה למשך 35 שנים אכן מגיעים לצבירה של 70%.

השאלה הנשאלת 70% ממה?

ה"מה" הוא "השכר הקובע" – על פי ההגדרה של תקנוני קרנות הפנסיה שקובעים על פי איזה שכר תחושב הפנסיה. ברור לגמרי ש-70% מ-5,000 ש"ח אינם זהים ל-70% מ-5,200 ש"ח.

על מנת שלא לסבך את הנושא יתר על המידה אציין שקרנות הפנסיה הוותיקות שבהסדר (כמו מבטחים, מקפת, קג"מ ועוד) מחשבות באופן שונה את השכר הקובע לפי אחת משתי שיטות - "שיטת הממוצעים" או "שיטת שלוש השנים האחרונות", כך שבעת החישוב חייבים לקחת זאת בחשבון. לדוגמה - ב"מבטחים" השכר הקובע מחושב לפי "שיטת שלוש השנים האחרונות" ואילו בקג"מ ומקפת השכר הקובע מחושב לפי "שיטת הממוצעים", לא ניכנס לשיטת החישוב כיון שזו אינה המטרה של מאמר זה.

אם כך, השאלה הבאה שעלינו לשאול את עצמנו היא האם השכר הקובע יעלה אם נמשיך להפקיד לקרן גם מעבר ל-35 שנים.

התשובה היא שהשכר הקובע יכול לעלות אך לא בטוח שיעלה, ובמידה ויעלה האם יהיה בכך פיצוי על התשלום העתידי לעומת האלטרנטיבות וכן על אי קבלת קצבה (במידה וניתן לעשות כן).

יש מספר משתנים שיכולים להשפיע על השכר הקובע וכן על מענק השנים העודפות והחזר ההפקדות - (1) השכר האישי הנוכחי והצפוי; (2) השכר הממוצע במשק הנוכחי והצפוי; (3) 420 חודשי השכר הטובים ביותר שיובאו בחשבון בכל אחד מהמועדים; (4) הגיל; (5) שיעור הצבירה השנתית למי שעבר את גיל הפרישה החוקי וטרם צבר 35 שנים או החזר הפקדות למי שצבר מעבר ל-70%; (6) סוג הקרן (ממוצעים או 3 שנים) לצורך חישוב השכר הקובע ועוד - לכן על מנת לקבל תשובה חד משמעית יש לבצע השוואה של סכום הפנסיה הצפוי בין מספר אפשרויות, כאשר עלינו להעריך את הצפי לשכר האישי העתידי, השכר הממוצע במשק החזוי לתקופה הנוספת וכן את מועד תחילת קבלת הקצבה.

איזה אפשרויות עומדות בפני מי שבוחן את מצבו?

אפשרות ראשונה - להישאר במצב הקיים, כלומר - להמשיך ולהפקיד לקרן הפנסיה. אנו מזכיר שלאחר 35 שנות וותק קיימת זכאות ל"מענק שנים עודפות" בשיעור של 6.25% מהשכר הקובע לכל חודש עודף שגם אותו יש לקחת בחשבון ואף החזר מלא של ההפקדות (חלק המעסיק וחלק העובד) במקרה שנצברו מעבר ל-35 שנים במידה והעמית עבר את גיל הפרישה הרשמי.

אפשרות שנייה - הפסקת התשלומים לקרן הפנסיה והעברתם למכשיר פנסיוני אחר כמו קופת גמל, פוליסת ביטוח או קרן פנסיה חדשה. במקרה זה, מעבר למשמעות הכלכלית יש לבדוק גם את הנושא הביטוחי, שכן אין ודאות שמצב הבריאות יאפשר קבלה לביטוח אובדן כושר עבודה ומוות (אם יש בו צורך) וכן העלות לביטוח יכולה להיות גבוהה.

אפשרות שלישית - הפסקת ההפקדות לקרן הפנסיה הוותיקה, תחילת קבלת הקצבה ממנה (בהנחה שעברתם את גיל 60) במקביל להמשך קבלת שכר והמשך ביצוע הפקדות לתכנית פנסיונית אחרת בהתאם לאפשרות השנייה.

איל עצמון – ייעוץ פנסיוני אובייקטיבי

ההשוואה בין האפשרויות השונות איננה פשוטה כיוון שהיא אמורה לקחת את כל המשתנים שפורטו וכן להביא למכנה משותף אחד על מנת שניתן יהיה להשוות כלכלית בין האפשרויות. את התחשיב חשוב אחרי מס שכן מה שחשוב הינו הסכום שיתקבל בכל אפשרויות לאחר תשלום מס. מעבר לתחשיב הכלכלי, חייבים להתחשב במצב הבריאותי של העמית ושל בן/ת הזוג וכן למצב האישי.

לדוגמא, לאדם שתוחלת חייו קצרה עקב מצב הבריאות ואין לו שארים, יתכן שבמקרים מסוימים יהיה כדאי לבקש פדיון של הקרן הוותיקה ולא לשקול כלל את האפשרויות הראשונות.

ככלל אצבע אוכל לציין שככל העמית קרוב יותר לגיל הפרישה, התועלת שלו משינוי תפחת.

מובן שכתבה זו נועדה לספק מידע כללי והיא אינה אמורה להוות תחליף לייעוץ פנסיוני מקצועי שכולל השוואה כספית שהיא היחידה שאמורה לתת תשובה ברורה על כדאיות כל אחת מהאפשרויות שהוצגו במאמר זה. חשוב להדגיש שהחלטה נכונה צפויה להניב כסף רב והחלטה לא נכונה עלולה לגרום להפסד כספי ניכר.

איל עצמון – ייעוץ פנסיוני אובייקטיבי

טלפון: 03-9199938

פקס: 1533-9199938

מייל: azmonadv@gmail.com

www.azmonadv.com